

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Seimo
Žmogaus teisių komitetui

2019-02- Nr. (8.3.44 E)-7R-

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL INFORMACIJOS APIE KOMISIJOS VEIKLĄ

Šiuo raštu teikiame informaciją apie Komisijos valstybės institucijų, pagal savo kompetenciją sprendžiančių su religinių, ezoterinių ir dvasinių grupių veikla susijusius klausimus, veiklai koordinuoti (toliau – komisija), 2018 m. veiklą.

Komisija buvo įsteigta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. balandžio 14 d. nutarimu Nr. 426 „Dėl komisijos valstybės institucijų, pagal savo kompetenciją sprendžiančių su religinių, ezoterinių ar dvasinių grupių veikla susijusius klausimus, veiklai koordinuoti sudarymo“ (toliau – nutarimas). Komisiją techniškai aptarnauja Teisingumo ministerija, į jos sudėtį įeina Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Švietimo ir mokslo ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, Užsienių reikalų ministerijos, Kultūros ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Generalinės prokuratūros, Seimo Žmogaus teisių komiteto, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Vytauto Didžiojo universiteto atstovai. Nutarimo 4.2.1 papunkčiu komisijai pavesta koordinuoti valstybės institucijų tyrimus, ar religinių, ezoterinių ar dvasinių grupių veikla atitinka įstatymus (komisijos vaidmuo atliekant tokius tyrimus yra koordinacinio pobūdžio), o 4.2.2 papunkčiu – užtikrinti keitimąsi informacija tarp suinteresuotų valstybės institucijų, teikti joms pasiūlymus dėl neatidėliotinų veiksmų, susijusių su religinių, ezoterinių ar dvasinių grupių veikla (atsižvelgiant į tai, kad komisijai nėra nustatytos funkcijos dalyvauti konkrečių valstybės institucijų administracinių sprendimų priėmimo procesuose, komisija teikia politikos formavimo ir teisėkūros srities pasiūlymus). Komisijos personalinę sudėtį tvirtina teisingumo ministras; paskutinį kartą komisijos sudėtis buvo atnaujinta teisingumo ministro 2018 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 1R-146. Pagrindinė komisijos veiklos forma – posėdžiai. Komisijos posėdžiai organizuojami kilus poreikiui ir identifikavus Komisijos kompetencijai priskirtus sprendžiamus klausimus.

2018 m. įvyko du komisijos posėdžiai, kuriuose buvo aptarti Teisingumo ministerijos pasiūlyti darbotvarkės klausimai ir komisijos narių pateikta informacija.

2018 m. kovo 9 d. įvykusiame komisijos posėdyje, kuriame dalyvavo kvieisti svečiai iš kelių mokslo ir studijų įstaigų, buvo apsvarstyti valstybės pripažinimo suteikimo religinėms bendrijoms kriterijų sociologiniai ir teisiniai aspektai. Šio klausimo aktualumą lėmė 2018 m. pradžioje gautas Lietuvos Jehovos liudytojų religinės bendrijos prašymas dėl valstybės pripažinimo šiai religinei bendrijai suteikimo. Teisingumo ministerijai, kaip išvadą šiuo klausimu rengiančiai ir Lietuvos Respublikos Seimui teikiančiai institucijai, kilo poreikis valstybės pripažinimo suteikimo kriterijus, kurie dažnai yra vertinamojo pobūdžio, išsamiai išdiskutuoti su suinteresuotomis institucijomis ir mokslininkų bendruomene. Posėdžio dalyviai buvo supažindinti su teisės aktų nuostatomis ir Konstitucinio Teismo praktika valstybės pripažinimo klausimu, Europos Žmogaus Teisių Teismo praktika religinių bendrijų diferencijavimo aspektu, ankstesnėmis Teisingumo ministerijos išvadamis dėl pripažinimo suteikimo religinėms bendrijoms. Posėdžio dalyviai taip pat išklausė Vilniaus universiteto, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto, Sveikatos mokslų universiteto, Mykolo Romerio universiteto, Teisės instituto atstovų įžvalgas dėl galimybių vertinti religinių bendrijų atramą visuomenėje socialinių mokslų metodais bei dėl konstitucinės doros sampratos aiškinimo. Posėdyje buvo nutarta siūlyti Teisingumo ministerijai atsižvelgti į posėdžio metu išakytus pasiūlymus dėl kriterijų vertinimui, ar religinės bendrijos atitinka įstatymo nustatytas sąlygas valstybės pripažinimui gauti.

2018 m. gegužės 21 d. įvykusiame komisijos posėdyje buvo apsiesta informacija apie komisiją sudarančių institucijų reguliavimo srityse pastaruoju metu kilusias problemas, susijusias su religinių, ezoterinių ir dvasinių grupių veikla. Švietimo ir mokslo ministerijos atstovas pateikė informaciją apie tikybos mokymą mokyklose bei apie ministerijos problemas, susijusias su katalikiškomis mokyklomis – etatinio apmokėjimo poveikį šioms mokykloms ir uždaramą Kauno šv. Mato mokyklą. Vidaus reikalų ministerijos atstovė informavo, kad per pusantrų metų iki komisijos posėdžio policija gavo 26 pranešimus, kurie vienu ar kitu aspektu susiję su religija ar sektomis, šių pranešimų pobūdį bei nagrinėjimo rezultatus. Kultūros ministerijos atstovas pateikė informaciją apie religinių bendrijų kultūros paveldo tvarkymo darbų finansavimą. Vytauto Didžiojo universiteto atstovė pateikė pastarojo meto religinio gyvenimo Lietuvoje apžvalgą bei pasidalino praktiniu pavyzdžiu, kaip dialogo su religine bendruomene ir tarpininkavimo būdu galima spręsti problemas, susijusias su asmenų įsitraukimu į naujas religines bendruomenes, apie kokias informavo Vidaus reikalų ministerijos atstovė. Teisingumo ministerija informavo apie nesutarimus musulmonų sunitų religinėje bendrijoje. Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovas informavo, kad jo atstovaujama institucija pastaruoju metu nesusidūrė su atvejais, kuriuos reikėtų aptarti komisijoje.

2018 m. gegužės 21 d. įvykusiame komisijos posėdyje taip pat buvo aptartas Teisingumo ministerijos po praėjusiojo komisijos posėdžio parengtas dokumentas „Valstybės pripažinimo suteikimo religinėms bendrijoms kriterijai“. Komisijos nariai išsakė pastabas dėl parengto dokumento. Komisijos sprendimu Teisingumo ministerijai buvo rekomenduota pakeisti keletą dokumento punktų ir pasiūlyta vadovautis šiuo dokumentu vertinant religinių bendrijų, siekiančių gauti valstybės pripažintos religinės bendrijos statusą, atitiktį Konstitucijos 43 straipsnio ir Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo 6 straipsnio reikalavimams.

PRIDEDAMA:

1. Komisijos 2018 m. kovo 9 d. protokolo kopija, 13 lapų.
2. Komisijos 2018 m. gegužės 21 d. protokolo kopija su priedu, 11 lapų.
3. Vyriausybės pasitarimo protokolo projektas, 1 lapas.

Komisijos pirmininkė,
teisingumo viceministrė

Irma Gudžiūnaitė